

یکشنبه ۱۳ خرداد ۱۴۰۳

وطن امروز | شماره ۴۰۵۲

فرهنگ و هنر

اخبار

انیمیشن «راه» به کرواسی رفت

انیمیشن کوتاه «راه» با عنوان The Route به نویسندگی و کارگردانی بابک بیگی و تهیه‌کنندگی رها زندیه، پوریا خلیج‌طهرانی و بابک بیگی در نخستین حضور بین‌المللی خود راهی جشنواره پویانمایی زاگرب Animafest Zagreb شد. این جشنواره یکی از مهم‌ترین رویدادهای انیمیشن در جهان و مورد تأیید آکادمی اسکار است که همه‌ساله در کشور کرواسی برگزار می‌شود. سی‌وپنجمین دوره این جشنواره از ۳ تا ۸ ژوئن ۲۰۲۴، ۱۴ تا ۱۹ خرداد ۱۴۰۳ در شهر زاگرب کرواسی برگزار خواهد شد.

حمید حرا با یک نمایش جدید روی صحنه می‌رود

«و او جان من است» عنوان یکی از تازه‌ترین پروژه‌های نمایشی است که خرداد و تیر سال جاری به کارگردانی حمید حرا و حضور تعدادی از بازیگران شناخته‌شده عرصه تئاتر، سینما و تلویزیون در تالار وحدت تهران اجرا می‌شود. به گفته حمید حرا، این نمایش در فضایی مفرح به روایت واقعه‌ای تاریخی می‌پردازد که تاکنون کمتر در حوزه‌های سینما و تئاتر به آن پرداخته شده‌است؛ مسیری که در آن تلاش شده چهره واقعی و پر از رحمت اسلام در قالب یک داستان متفاوت به مخاطبان ارائه شود. پروژه نمایشی «و او جان من است» خرداد و تیر سال جاری با همکاری بنیاد فرهنگی - هنری رودکی و اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توسط گروه هنری «سایه» روی صحنه می‌رود.

انتشار فراخوان جشنواره «سینماحقیقت»

جهدهمین مارا تن مستندسازی کشور با انتشار فراخوان سینماحقیقت رسماً از روز گذشته آغاز شد. از بخش‌های این دوره می‌توان به «سابقه ملی»، «سابقه بین‌الملل»، «جایزه شهید اوینی» و «فرز، فلسطین، مقاومت»، اشاره کرد. در مقدمه فراخوان این دوره از جشنواره آمده است: «دنیای امروز، دنیای عبور از یک‌جانبه‌گرایی و تک‌صدایی است؛ جهان روزهای سخت و لحظه‌های غرورآفرین. «سینماحقیقت» فرصتی برای شنیده شدن پژواک جهان چندصدایی است. با این رویکرد، امسال در بخش «فرز، فلسطین، مقاومت» به آثاری با موضوع مقاومت، فوجای انسانی و نسل‌کشی در غزه توجه خواهیم کرد. همچنین می‌توانیم کشف استعدادهای تازه و آثار خلاقانه و تماشایی در سینمای مستند باشیم.» در بخش ملی آثاری می‌توانند متقاضی حضور در جشنواره باشند، که بعد از فروردین ۱۴۰۲ تولید شده باشند.

انتخاب هشتم

درباره شهید جمهور ساخته شد

همزمان با آماده‌نمایش شدن فیلم کوتاه «انتخاب هشتم» به کارگردانی سیدماننده موسوی‌اقدم، از پوستر فیلم رونمایی شد. این فیلم کوتاه به کارگردانی سیدماننده موسوی‌اقدم و تهیه‌کنندگی سجاد ازبایان با پایان مراحل تدوین و صداگذاری، برای شرکت در جشنواره‌های داخلی و بین‌المللی آماده می‌شود. همچنین با آماده شدن این فیلم کوتاه، از پوستر آن نیز رونمایی شد. «انتخاب هشتم» نخستین فیلم کوتاهی است که پس از شهادت رئیس‌جمهور سیدابراهیم رئیسی و هیات همراه درباره شهدای خدمت و آیین بدرقه آنها ساخته شده است.

انتشار «کنسر توهای آسان برای ویولا»

کتاب «کنسر توهای آسان برای ویولا» نوشته امیرحسین طلی، آهنگساز، خواننده و نوازنده ویولا، نخستین کتاب پرتوکار ساز ویولا در ایران است که پیش از این با نام «کنسر توهای مشهور ویولا» در سطح بین‌المللی منتشر شده بود. این کتاب با قطعات و کنسر توهای ساده آغاز شده و توسط طلی برای ساز ویولا بازنویسی، انتقال و بازنگری شده است؛ ترتیب قطعات به نحوی انتخاب شده‌است که هنرجویانلد تکنیک‌های مختلف نوازندگی ساز ویولا را فراگیرند و با دوره‌های مختلف موسیقی کلاسیک آشنا شوند. کتاب «کنسر توهای آسان برای ویولا» توسط انتشارات سرود منتشر شده است.

عرضه بیش از ۲۰۰ عنوان کتاب در نمایشگاه کتاب تفلیس

نمایشگاه کتاب تفلیس با حضور مهدی سعادت‌نژاد رایزن فرهنگی ایران در گرجستان، تامارا لباتینزه رئیس‌انجمن ناشران و نمایشگاه کتاب تفلیس و جمعی از اساتید، دانشجویان رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در گرجستان و با همسکاری بخش بین‌الملل خلیج کتاب و ادبیات ایران بر پا شده، غرفه ایران با بیش از ۲۰۰ عنوان کتاب شامل موضوعات دینی، کتاب‌های حوزه ادبیات کهن و معاصر به زبان گرجی، ایرانشناسی، گردشگری، آموزش زبان فارسی، کودک و نوجوان به زبان فارسی و انگلیسی در معرض دید بازدیدکنندگان نمایشگاه کتاب تفلیس قرار گرفت. بیست‌وششمین نمایشگاه کتاب تفلیس با حضور ناشران مختلف علمی و فرهنگی تا ۱۴ خرداد در مرکز اکسپو جورجیا دایر و میزبان علاقه‌مندان کتاب و اهالی فرهنگ و ادب خواهد بود.

جوایز فستیوال روسیه در دستان گروه ایرانی

نمایش «هیس» به کارگردانی اسماعیل شفیعی موفق شد ۳ جایزه از بیست‌وهشتمین فستیوال بین‌المللی تئاتر «روسکایا کلاسیکا» مسکو را از آن خود کند. این نمایش چند لمبیتی که به عنوان کاری از گروه تئاتر «چاپکا» از ایران در این فستیوال حضور داشت، جوایز بهترین کارگردانی، بهترین بازی ۲ نفره (دوئت) و دیپلم افتخار این رویداد هنری را از آن خود کرد. بر همین اساس جایزه بهترین کارگردانی به اسماعیل شفیعی، عضو هیات علمی دانشگاه هنر و جایزه بهترین بازی ۲ نفره (دوئت) و به مینا امامی و فرزانه میدانی و دیپلم افتخار بیوست فرهنگ شرق و روسیه به این گروه تعلق گرفت. این نمایش چند لمبیتی که در آن بازیگرانی از ایران، جمهوری آذربایجان و روسیه شرکت دارند، سال گذشته در فستیوال ارلکین روسیه نیز برنده جایزه ویژه هیات داوران شد.

حضرت امام صادق(ع)

خدا دنیا را به دوست و دشمنش عطا می‌کند ولی ایمان را فقط به کسی می‌دهد که او را دوست دارد

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحبانیتاز و مدیرمسئول:محمد اخوندی
مدیرعامل:رضا شکیبایی
سردبیر:سید عابدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۲۸
تلفن: ۶۶۴۱۳۷۲۸
نمابر: ۶۶۴۱۳۱۳۷
پیمارسان: vataneemroz@
پست الکترونیک: info@vataneemroz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا
توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۲۰۰۰

نگاهی به مجموعه‌های نمایشی و مستند درباره امام خمینی (ره)

روح‌الله در قاب سیما

سریال «صنوبر»

در ابتدای دهه ۸۰ یک اثر تلویزیونی - سینمایی به نام صنوبر به کارگردانی مجتبی راعی درباره امام خمینی(ره) تولید شد. این فیلم یک اثر تلویزیونی - سینمایی کلاسیک است و در بخش‌هایی از آن از حضور روی بهره گرفته شده‌است. «صنوبر» عنوان کرد علت اصلی انتخاب مؤمنی برای بازی در این کاراکتر، چهره ناآشنای او و مهارت وی در خواندن متون و خطابه‌ها بود. حسین نصاری، مرحوم‌رضاسعیدی،بهمن‌دان،لعیاباستانی، ثریاسلطانی، ماشاءالله شاهرمانی‌زاده،برات‌الله شیبانی، غلامرضا عارف‌نژاد، مرحوم فرهاد خانمحمدی و مجید عبدالعظیمی از دیگر بازیگران این سریال بودند.

سریال «سال‌های حادثه»

این سریال در گروه کودک و نوجوان شبکه ۵ سیما در ۱۰ قسمت ۴۵ دقیقه‌ای و در ۳ فصل تولید شد. در فصل اول این مجموعه مخاطب شاهد حوادثی مربوط به سال‌های ۱۳۴۲ تا

۱۳۵۷ است. فصل دوم درباره رخدادهای تاریخی مربوط به سال‌های ۵۷ تا ۶۸ است. فصل سوم نیز به دهه ۹۰ و سال ۹۱ به بعد اشاره دارد. هر ۳ فصل از طریق شخصیتی به نام «احمدعلی» به هم متصل می‌شود. احمدعلی در سالی به دنیا می‌آید و با می‌گیرد که در ایران انقلاب می‌شود. این شخصیت در ۹ سالگی برای حضرت امام نمایا می‌نویسد و به آدرس ایشان ارسال می‌کند. از احمدعلی دعوت می‌شود به تهران بیاید اما در همان زمان امام خمینی(ره) رحلت می‌کند و احمدعلی دست خالی از جماران بازمی‌گردد. احمدعلی در فصل سوم سریال سال ۹۱ به یک دانشمند هسته‌ای تبدیل شده‌و در جبهه‌مقابله با تحریم‌های غرب حضوری فعال دارد. به گفته کارگردان این سریال، در این اثر به مسائل سیاسی کشور پرداخته نمی‌شود و بیشتر به مسائل عرفانی و رابطه امام خمینی(ره) با کودکان پرداخته شده است. دستمایه تحقیقی و پژوهشی سریال نیز کتابی است که تمام دست‌خط‌های امام خمینی(ره) زمانی که به نامه‌های کودکان و مردم جواب می‌دادند در آن موجود است. در این سریال مخاطبان با چهره امام خمینی(ره) در دوران کنش‌های مواجه حقطی در خمین می‌شوند. سال‌های حادثه را سعید چاری کارگردانی کرده‌است.

مخاطب همچنین شاهد داستانی است که تعریف می‌کند احمدشاه قاجار چگونه قصد داشت پایتخت را از تهران به اصفهان منتقل کند. در همین ایام تاجران انگلیسی، غله شهر خمین را می‌خرند و به لندن می‌برند. این مسئله باعث بروز حقطی در خمین می‌شود و مردم به خوردن لاشه حیوانات

نگاهی به فعالیت‌های اسماعیل شنگله، بازیگر تهیه‌کننده و کارگردان تلویزیون و تئاتر

بی‌ادعای اخلاق‌مدار

در تلویزیون در انگلستان گزارنده که به علت مسائل سیاسی بین ایران و انگلستان ناتمام ماند.
«مان پنهان است» کار فخری بود به کارگردانی خسرو شایسته براساس رمانی از جان اشتاین بک، نویسنده شهیر آمریکایی که پخشش از شبکه یک صدلوسیما بازنتاب مثبتی در بین اهالی هنر داشت. شنگله همراه با مجموعه‌ای از بازیگران بنام تئاتر، تلویزیون و سینما همچون رضا پالاک، جمیله شیخی، جمشید لایق، احمد آقالو، علیرضا مجمل، فهیمه راستکار، شاپور شهیدی، آتش تقی‌پور، رضا رویگری، حسین محب اهری، غلامرضا طباطبایی، آنیلا پسیانی و ناصر هاشمی در این اثر نقش آفرینی کرد. داستان این تله‌تئاتر درباره شهری کوچک در کشور بلژیک است که توسط آلمان نازی اشغال شده است و مردم با هدایت شهردارشان بر دشمن غلبه می‌کنند اما در نهایت شهردار و تعدادی از مبارزان اعدام می‌شوند.

شنگله سال ۱۳۶۳ تصمیم گرفت علاوه بر کارگردانی، تهیه‌کنندگی تله‌تئاتر «پاتلن وکیل» را برعهده گیرد و در کار «دست بالای دست» ساخته سال ۱۳۶۴ بازیگر - کارگردان بود. سال ۱۳۶۵ سال پرزحمتی برای شنگله بود؛ جایی که وی ۳ کار مختلف را در ۳ سطح متفاوت انجام داد. ابتدا در تله‌تئاتر «شلی» فقط کارگردان بود ولی در «هفت‌های آزادبخش» علاوه بر کارگردانی، تهیه‌کنندگی را نیز بر عهده داشت که در ۸ قسمت پخش شد. در مجموعه ماندگار «مدرس» به کارگردانی هوشنگ توکلی، کار تهیه را برعهده داشت که زندگی آیت‌الله شهید سیدحسن مدرس از عضویت در مجلس شورای ملی تا شهادت در روایت می‌کرد. این کار بازیگرانی همچون فرخ نعمتی، خسرو شکیبایی، کاظم بلوچی، سیروس گرجستانی... و را گرد هم آورده بود. پس از مجموعه آوای فاخته در سال ۱۳۷۲

وطن امروز

مردم رو می‌آورند و پس از مدتی نیز بیماری‌های واگیردار شهر جان مردم را می‌گیرد.

اتفاق‌هایی که در این سریال روایت می‌شود، تأثیری جدی بر شکل‌گیری شخصیت امام‌درد ساختن این سریال از سال ۱۳۸۰ آغاز شد. در ابتدا گروه تصمیم داشتند در شهر خمین، محل واقعی وقوع این رویدادها سریال را بسازند اما به دلیل تغییرات فراوان جغرافیایی، امکان فیلمبرداری در آن شهر وجود نداشت و به همین دلیل تمام دکورهای سریال در منطقه «کوهپایه» در حوالی اصفهان ساخته شد و سریال در همین منطقه مقابل دوربین رفت.

احمد بخشی‌زاده، جعفر دهقان، جهانگیر العاسی، حسین محبوب، مهوش صبر کن و محمود پاک‌نیت برخی بازیگران آن هستند. محمود جعفری (شوهر عمه امام)، پریش نظریه(عمه امام)، زهرا سعیدی (مادر امام) و علی یعقوب‌زاده (برادر امام) نیز از دیگر نقش‌های این اثر هستند. همچنین ایفای نقش نوجوانی امام خمینی نیز به یک نوجوان ناب‌زیرگر سپرده شد که پس از این فیلم، در اثر نمایشی دیگری حضور نیافت. فیلم صنوبر هیچگاه امکان نمایش در سینماها را پیدا نکرد و صرفاً پخش تلویزیونی آن توانست مخاطبان را با این اثر آشنا کند.

سریال «روح‌الله»

شبهه ۲ سال ۹۱ ساخت سریالی با نام روح‌الله را آغاز کرد. رامسا قویدل، کارگردانی این کار را به عهده گرفت و بازیگرانی چون انوشیروان ارجمند، افشین نخعی، حمیدرضا هدایتی، محمد کلسبی، محمد بزرگمهر و رحمان باقریان در سریال روح‌الله به ایفای نقش پرداختند.

این سریال به تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی شامل ۱۳ اپیزود انتخابی و اقتباسی بر اساس روابط امام خمینی(ره) با همسایگان و کسانی است که از اقصی نقاط ایران موفق به دیدار با ایشان شده‌اند. سعید نعمت‌الله فیلمنامه «روح‌الله» را بر اساس خاطرات مستندی که در کتاب‌های مختلف درباره امام(ره) نگارش شده، نوشته و شخصیت‌های اصلی این سریال مردم و نوجوانان هستند. نکته قابل توجه اثر نیز این است که قسه‌ها به شیوه‌ای نوشته شده‌اند که نیازی به حضور شخصیت امام(ره) در فیلمنامه وجود نداشته است.

مهسایهداری، رعایت حق‌الناس، مهربانی، صرفه‌جویی، توجه به مطالعه و عدالت از ویژگی‌های اخلاقی امام خمینی(ره) است که در بازنمایی خاطرهای واقعی از افراد، روایت می‌شود.

۷ قسمت نخست این سریال به کارگردانی راما قویدل در ایام دهه فجر سال ۹۱ پخش شد که به دلیل مشکلات مالی متوقف شد اما سال بعد در آستانه ایام از تحال امام قسمت‌های تازه این سریال با کارگردانی سیامک صرافت از شبکه ۲ پخش شد.

مستندهای که زندگی امام را به تصویر کشیدند

سیما در ۳۵ سالی که از رحلت امام خمینی گذشته است، بارها مستندهای تلویزیونی از زندگی امام خمینی ساخته و روی آنتن شبکه‌های مختلف سیما برده است که در این قسمت مستندهای که بر مخاطب باشند را بررسی می‌کنیم.

مستندی با استانداردهای بین‌المللی

مستند «روح‌الله» سال ۱۳۸۶ به کارگردانی محمد دبوق ساخته و همان سال نیز از شبکه ۳ سیما برای نخستین بار پخش شد. روح‌الله در سال‌های اخیر بارها روی آنتن شبکه‌های مختلف سیما رفت، نحوه پژوهش و ساختار این مستند باعث شده است که مستند روح‌الله به یک اثر با استانداردهای بین‌المللی تبدیل شده و نظر مخاطبانی از سراسر جهان را جلب کند.

مستند روح‌الله کامل‌ترین و جامع‌ترین مستند ساخته شده درباره امام خمینی(ره) است که در ۱۰ قسمت به مقاطع مهم زندگی امام خمینی(ره) می‌پردازد. این مجموعه بر اساس مصاحبه‌های از شخصیت‌های بین‌المللی کشورهای ایران، عراق، ترکیه، سوریه، مصر، فلسطین، فرانسه و لبنان ساخته شده است و بیش از ۱۰ هزار قطعه عکس و تصاویر ناب تلویزیونی که بسیاری از آنها برای نخستین مرتبه نمایش داده شده‌اند، در ساخت آن به کار رفته است.

مستند گزارشی از زندگی امام

سال ۱۳۷۸ واحد مرکزی صدلوسیما اقدام به تولید مستند-گزارشی درباره زندگی امام خمینی(ره) کرد. این مستند -گزارش در همان سال هر شب در قالب ۱۶ گزارش ۱۰ دقیقه‌ای در بخش‌های مختلف خبری از تلویزیون پخش می‌شد. در مستند سیره عملی امام‌روح بخش‌های مختلف زندگی و روابط امام امع از حکومت‌داری، سیاست، فرهنگ و خانواده مقابل دوربین رفت. در تولید این مستند از برخی سخنرانی‌های آرشیوی و کمتر پخش شده حضرت امام بهره گرفته شده‌است. این اثر توجه زیادی به هنرهای زیبا تدریس می‌کرد و عضو شورای انقلاب که جنگ یکی از آنها به شمار می‌رود، داشت.

اسماعیل شنگله تا سال ۱۳۹۳ در نزدیک به ۳۰ کار تلویزیونی عمدتاً به عنوان بازیگر و در رده‌های بعدی به عنوان کارگردان و تهیه‌کننده فعالیت کرد. یکی از ویژگی‌های شنگله آن بود که آثار وی همگی ارزش‌های خاص خود را داشتند و وی به هیچ عنوان زین بار کارهای بی‌ارزش و فاقد محتوا نمی‌رفت. رعنا (داوود میرباقری -۶۷-)، عطر گل یاس (۱۳۶۹) و آوای فاخته (۱۳۷۳) هر ۲ اثر مرحوم بهمن زرین‌پور از جمله آثار به یادماندنی و خاطره‌ساز مستاعیل شنگله هستند. وی در حوزه سینما نیز گزیده کار بود و در فیلم‌هایی همچون سام و نرگس (ایرج قادری -۱۳۷۹-)، سگ‌کشی (بهرام بیضایی -۱۳۷۹-)، پارتی (سامان مقدم-۱۳۷۹-)، آبی (حمید لیخنده-۱۳۷۹-)، بانوی کوچک (مهدی صباغ‌زاده-۱۳۸۰-)، گل‌هی به اسمان نگاه کن (کمال تبریزی-۱۳۸۱-) و عروسک فرنگی (فرهاد صبا-۱۳۸۴) بازی کرد. وی سال۱۳۵۷ با بانو لاله پورغدیری ازدواج کرد و ۳ فرزند به نام‌های لیلا، رعنا و رامین میراث‌دار هنر معنوی وی شدند. شنگله تسلط زیادی به ابزار کار در تلویزیون داشت؛ از نور و دوربین گرفته تا صدا و دکور. او بخوبی فرق نمایشنامه‌نویسی برای صحنه تئاتر تا نمایشنامه‌نویسی برای تله‌تئاتر را می‌دانست و عاشق هر ۲ کار کارگردانی و بازیگری بود اما اعتقاد داشت یک بازیگر هر نقشی را نباید قبول کند.وی علاوه بر ترجمه در دانشگاه هنرهای دراماتیک و هنرهای زیبا تدریس می‌کرد و عضو شورای عالی نمایش تلویزیون بود. شنگله از تواناترین هنرمندان تاریخ هنرهای نمایشی کشور است که ۶ دهه در ۳ مدیوم تئاتر، سینما و تلویزیون در سطح بالایی فعالیت داشت؛ هنرمندی که اخلاق سربلورجه کار و زندگی‌اش بود و بدون حاشیه، متواضع، مهربان، دانا و حرفه‌ای گذران عمر کرد. وی هنر ایران‌زمین را ۲۵ تیر ۱۴۰۱ به نسل پس از خود سپرد.